

EXAMENUL NAȚIONAL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT
20 aprilie 2017

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, LIMBA ȘI LITERATURA
MAGHIARĂ MATERNĂ, MATEMATICĂ, METODICA PREDĂRII ACESTORA
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA MAGHIARĂ)**

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

1. Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze a megadott szempontok alapján!

10 pont

Áprily Lajos: Március

A nap tüze, látod,
a fűrgé diákot
a hegyre kicsalta: a csúcsra kiállt.
Csengve, nevetve
kibuggyan a kedve
s egy ős evoét a fénybe kiált.

Régi, kiszáradt
tó vize árad,
néma kutakban a víz kibuzog.
Zeng a picinyke
szénfejű cinke
víg dithyrambusa: dactilusok.

Selymit a barka
már kitakarta,
sárga virágját bontja a som.
Fut, fut az áram
a déli sugárban
s hökken a hó a hideg havason.

Barna patakja
napra kacagva
a lomha Marosba csengve siet.
Zeng a csatorna,
zeng a hegy orma,
s zeng - ugye zeng, ugye zeng a szíved?

Értelmezésében vegye figyelembe a következő szempontokat:

- a vers hangulata
- a cím és a szöveg kapcsolata
- vershelyzet, versbeszéd
- a versszakokat szervező költői kép
- a vers zeneiségének jellemzői

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

2. Írja be a megfelelő toldalékokat a mondatokba és állapítsa meg az így kapott szó mondatbeli szerepét!

10 pont

A kis hangyá_____ is lehet példát venni.
A szavak oktat_____, a példák vonzanak.
Lyukas ruhá_____ tű az orvosa.
Nem a ruha teszi az ember_____.
Aki üvegházban él, ne dobálózzon kövek_____.

3. Scrieți un eseu în care să evidențiați particularitățile unei fabule, specificate în programa de concurs.

10 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea a două trăsături ale fabulei, ca specie literară a *genului epic*;
- exemplificarea a trei elemente de ordin structural ale textului narativ ales (*acțiune, conflict și moduri de expunere*).

4. Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți la cerințele formulate.

10 puncte

„A fost odată un împărat mare și o împărăteasă, amândoi tineri și frumoși, și, voind să aibă copii, au făcut de mai multe ori tot ce trebuia să facă pentru aceasta; au umblat pe la vraci și filosofi, ca să caute la stele și să le ghicească dacă or să facă copii, dar în zadar. În sfârșit, auzind împăratul că este într-un sat, aproape, un unchiaș dibaci, a trimis să-l cheme, dar el răspunse trimișilor că cine are trebuință, să vie la dânsul. S-au sculat deci împăratul și împărăteasa și, luând cu dâșii vreo câțiva boieri mari, ostași și slujitori, s-au dus la unchiaș acasă. Unchiașul, cum i-a văzut de departe, a ieșit să-i întâmpine și totodată le-a zis:

– Bine ați venit sănătoși, dar ce umbli, împărate, să afli? Dorința ce ai o să-ți aducă întristare.

– Eu nu am venit să te întreb asta, zise împăratul, ci, dacă ai ceva leacuri care să ne facă să avem copii, să-mi dai.”

(Petre Ispirescu, *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte*)

- Transcrieți din text sinonimele următoarelor cuvinte: îndemânatic, servitori.
- Transcrieți din text antonimele următoarelor cuvinte: bolnavi, început
- Precizați valoarea morfologică a următoarelor cuvinte: împărat, eu, au umblat
- Precizați funcția sintactică a cuvintelor subliniate.

5. Az úrtartalom mérésére használt mértékegységek (alapmértékegysége, törtrészei átalakításokkal, többszöröse átalakításokkal, nem standard mértékegységek)

20 pont

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Írjon le részletesen egy interaktív módszert, mellyel a következő szöveget dolgozná fel III. osztályban! A szöveg alapján fogalmazzon a módszer alkalmazásához két feladatot! **(10 pont)**

Felfedezések az égen

Az égbolt csillagainak megfigyelése izgalommal töltötte el valamennyi történelmi korszak emberét. A különleges csillagok külön nevet is kaptak — így például a betlehemi csillag, a Sarkcsillag, az állatövi csillagképek, a Göncölszekér stb.

A betlehemi csillagot nagyon régen, még a távcsövek feltalálása előtt figyelték meg az emberek. E csillag megfigyelése Jézus születésének idejére esik. Ma már tudjuk, hogy a Naprendszer két bolygója, nevezetesen a Jupiter és a Szaturnusz abban az évben — vagyis Krisztus születésekor, mely esztendő időszámításunk kezdetének az éve — három ízben is rendkívüli módon megközelítette egymást az égboltozaton, így nagyon közel látszottak egymáshoz. Fényük a Földről nézve összeolvadt, így egyetlen, nagyon erősen ragyogó csillag fényének látszott. Az emberek ezt csodás előjelnek hitték, mely azt jövendőli, hogy hamarosan új király születik Betlehemben.

A Földről figyelve úgy érzékelheti az ember, hogy a csillagok szakadatlanul róják égi útjukat. Pedig ez nem így van. A csillagok nem változtatják helyzetüket: ehelyett a Föld forog, illetve kering Nap körüli pályáján a világűrben. Éppen a távoli csillagok állandó helyzete tette lehetővé, hogy a tengeri és szárazföldi utazók tájékozódhassanak a segítségükkel.

Talán éppen a Sarkcsillag a legfontosabb csillag, amely az idők kezdete óta segítette a hajósokat helyes útirányuk megtartásában. A Nagy Göncölszekér, ez a több csillagból álló csillagkép arról kapta nevét, hogy csillagai szekér alakban rendeződnek el az égen: e legközismertebb csillagkép segít bennünket, hogy megtaláljuk a Sarkcsillagot. Ha egy képzelt vonallal összekötjük a Nagy Göncöl két hátsó csillagát, majd megötszörözzük ennek az egyenesnek a hosszát, a végén ott találjuk az égen a ragyogó Sarkcsillagot. Innen már a Kis Göncöl is könnyen felismerhető, mivel a Sarkcsillag pontosan a Kis Göncöl rúdjának a végén látható.

A Vénusz bolygót Esthajnalcsillagnak is nevezik, mert egyszer az esti, máskor pedig a hajnali égen tűnik fel. Talán csodálatos fehér fénye ihlette arra az ókor emberét, hogy a szépség istennőjéről, Vénuszról nevezze el ezt a bolygót. A Vénuszt régebben a Föld ikertestvérének hitték, a két bolygó méretbeli hasonlósága miatt.

www.lauder.hu

2. Strategii de predare-învățare-evaluare a citit-scrisului în limba română la clasa a II-a (metode și procedee specifice, mijloace de învățământ).

10 puncte

3. a. Készítsen megoldási tervet, majd oldja meg grafikus módszerrel az alábbi szöveges feladatot!

Probă scrisă la **Limba și literatură română și universală pentru copii, Limba și literatura maghiară maternă, Matematică, Metodica predării acestora (Învățământ primar în limba maghiară)**

Model

Peti és Zoli bélyeget gyűjt. Zolinak 12-vel több bélyege van, mint Peti bélyegei számának kétszerese. Kettőjüknek együtt 78 bélyege van. Hány bélyegük van külön-külön? **5 pont**

b. Egy szöveges feladatból kiindulva írjon módszertani útmutatót *Az egyjegyű számok összeadása tízesátlépéssel* címmel!

5 pont